

Коли ще не було Інтернету. Жінки-лікарі зі світовим ім'ям

Меффеу Танге Жинетт (Камерун)

Науковий керівник – ст. викладач Кальниченко Н.М.

ХНУ імені В.Н. Каразіна

У своїй доповіді ми хочемо розповісти про великих жінок-лікарів, які працювали в епоху, коли ще не було Інтернету. Але це не завадило їм прославити своє ім'я на багато років і залишити після себе добрий спадок своєї праці.

Першою в світі жінкою-хірургом була англійка Маргарет Енн Балклі. Про саму Маргарет було дуже мало інформації. Як припускають біографи, народилася вона в 1792-1795 роках. Маргарет була дуже розумною і допитливою, але в той час отримати гарну освіту дівчині було дуже складно. Тому їй довелося змінити жіноче ім'я на чоловіче. У цьому їй допомогла її сім'я. Маргарет «перетворилася» в Джеймса Беррі і поїхала вступати на медичний факультет в Единбурзький Університет. Знайомим і друзям сказали, що Маргарет з матір'ю поїхали подорожувати по світу. В цей час дівчина під ім'ям Джеймс Беррі вивчала медицину. Вона закінчила університет і повернулася до Лондона. Тут Маргарет-Джеймс успішно склала іспити Англійському Королівському Хірургічному Коледжу.

Але і це ще не все. Маргарет поступила на службу в армію і поїхала в Південну Африку, де працювала хірургом в Кейптауні, і стала одним з перших лікарів, які зробили кесарів розтин, чим врятувала життя немовляті і його матері. Дивно, але свою таємницю Маргарет змогла зберегти до самої смерті. Померла Маргарет Енн Балклі 25 липня 1865 року в Лондоні.

Елізабет Блекуелл (1821-1910 рр.) Перша жінка-лікар Америки. Елізабет подала документи до коледжу міста Женева, який розташовувався недалеко від Нью-Йорка. Його адміністрація запропонувала студентам проголосувати, щоб з'ясувати, чи хочуть вони бачити серед учнів дівчину чи ні. Цікаво, але студенти взяли це за розіграш, і проголосували за те, щоб прийняти дівчину в коледж. Ось так і вийшло, що Елізабет стала першою жінкою, яка отримала

диплом лікаря. У 1853 році вона відкрила диспансер для бідних жінок і дітей. У 1857 році - лікарню для бідних жінок і дітей. І ще, Елізабет стала першою жінкою, яка отримала Британську Медичну реєстрацію. Саме Елізабет Блеквелл ввела поняття «гігієни». 31 травня 1910 року перша дипломована жінка-лікар пішла з життя.

Лейла Денмарк (1898-2012 рр.) Жінка, яка працювала лікарем найдовше в житті. Лейла почала працювати лікарем-педіатром, коли їй було 33 роки, а перестала приймати пацієнтів, коли їй виповнилося 103 роки! У 2001 році Денмарк отримала офіційне визнання Книги рекордів Гіннеса як найстаріший практикуючий лікар. На момент смерті вона була одним з п'яти найстаріших жителів Землі. Лікарською практикою доктор Денмарк завжди займалася у себе вдома або у власній приймальні. Вона могла прийняти пацієнта в будь-який час дня і ночі. У 1935 році доктор Лейла отримала премію «Fisher Award» за роботу в сфері діагностики, лікування і вакцинації проти коклюшу.

Наталія Бехтерева (1924-2008 рр.) Наталія Петрівна Бехтерева закінчила 1-й Ленінградський медичний інститут ім. І. П. Павлова. Навчалася в аспірантурі Інституту фізіології. Н. П. Бехтерева досліджувала головний мозок людини в нормі та патології. Вперше застосувала спосіб довгострокового імплантації електродів в мозок людини в діагностичних і лікувальних цілях. Під її керівництвом була створена нова гілка неврології і нейрохірургії. З 1990 року Бехтерева була науковим керівником Центру «Мозок», а з 1992 - Інституту мозку людини РАН. За своє життя доктор Бехтерева написала 400 наукових робіт, створила наукову школу, яка налічує велику кількість вчених і лікарів.

Груня Сухарева (1891-1981 рр.) Груня Юхимівна Сухарева – відомий український психіатр. З 1917 року працювала в Київській психіатричній лікарні. Також вона працювала і в психоневрологічній клініці Інституту охорони здоров'я дітей і підлітків. Організувала санаторні та психоневрологічні лікувальні установи для дітей і підлітків. Багато років займалася активною науковою діяльністю. Вона розробила еволюційно-біологічну концепцію психічних захворювань. Їй вдалося встановити закономірності динаміки

шизофренії, впливу на неї гостроти початку і темпу розвитку процесу. Доктор вперше виділила три типи перебігу шизофренії: безперервне мляве, у формі нападів і змішане. Сухарева встановила закономірності взаємозв'язку між типом перебігу і провідним психопатологічним синдромом, вивчила вікову еволюцію проявів захворювання. Роботи Сухаревої по вивченню пограничних станів, олігофренії, психопатії у дітей і підлітків мають велике значення для дефектології. Сухарева створила наукову школу дитячих психіатрів. Багато років Груня Юхимівна була науковим керівником психіатричної лікарні імені П.П. Кащенко.

Гертруда Елайон (1918 -1999 рр.) Американський біохімік і фармаколог. У 1941-1942 рр. Гертруда Елайон працювала викладачем хімії та фізики, потім - у фірмі з виробництва харчових продуктів, займалася синтезом органічних сполук в компанії «Джонсон і Джонсон». У 1944 році Елайон працювала у фармацевтичній компанії, де зробила відмінну кар'єру - стала директором з наукової роботи та керівником відділу експериментальної терапії. Саме тут вона почала працювати над препаратами, спрямованими на боротьбу з імунними захворюваннями і вірусами. Ця дивовижна жінка зробила перші кроки до створення ліків проти раку: воно впливає на хвороботворні клітини, при цьому не зачіпає здорові. У 1988 році Елайон отримала Нобелівську премію з фізіології та медицини «За відкриття важливих принципів лікарської терапії». Крім того, Гертруда Елайон виявила ряд інших лікарських препаратів: меркаптопурин (антілейкемічний препарат), імуносупресор азатиоприн, алопуринол (застосовуваний при подагрі), антималярійний препарат піриметамін, триметоприм, ацикловір (антивірусний препарат, який застосовується для лікування герпесу).

Всі ці жінки не мали поняття, що таке Інтернет, і які можливості він відкриває. (Виняток становить лише Н.П. Бехтерева, яка в 82 роки освоїла Інтернет, але не для ігор, а для пошуку необхідної інформації для роботи). Але ці великі жінки змогли внести величезний внесок в сучасну медицину.